Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahkot

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

35. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 47. Sestdeen, 24. nowembrî. 1890.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bez tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi“ war apstellet pee saweem zeen. draudzes mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Muhsu juhrneeki.

„Mahjas Weesa“ 43. num. nodrukatais raksts par behdigajeem peedsihwojumeem uz kuga „Japan“, usmudinajis daschus leetpratejus, apgaismot tiklab scho, kà ari wispahri muhsu juhrneeku leetu. Wispirms uz muhsu rakstu, ko ari „D. L.“ bija nodrukajuši, atsauzees kreetnais juhrleetu pratejs un weizinatajs, zeen. C. Waldemar kgs iz Maskawas. Winsch raksta tà:

Ari es dabuju wehstuli iz Pernambuko pilsehtas Brasilijâ par scho paschu leetu; parakstijees ir stuhrmanis Jehkabs Legsdinsch iz Pabascheem. Rakstitajs peemin kà leezineekus wehl stuhrmani Nikolaju Kolosowu iz Rigas, stuhrmani Peteri Benki iz Sweizeema, stuhrmani Jahni Reekstinu iz Kalnzeema, Kursemê, Leopoldu Melwili iz Rigas, Igaunus Andreju Seppu un Juri Reinbaumu un Joni iz Pernawas. Tà tad redsams, ka gandrihz weenigi bijuschi uz minetâ rakstâ sihmetà kuga muhsu juhrneeki un tur pasinotee fakti par 8 mahrzinam maises ik nedeku u. t. t., newar wis buht isdomatas blehnas. Jehkabs Legsdinsch suhdzas, ka tas, iz Pernambuko zeetuma ahrâ tizis, wairs neespehjis laikâ attikt uz Widsemi, kur tam wajadzejis eestahtees (uz ihsu laiku) karа deenestâ un nu tam jabihstàs, mahjâs pahrnahkuscham, no jauna soda, jo sweschumâ winsch negribot palikt, lai gan tam tagad bijis jabrauz iz Pernambuko uz Makao Kinâ ar Sweedru kugi „Karl“, kursch no Makao nahkschot atpakal uz Deenwidus-Ameriku, tà ka Legsdinsch tikai pehz gadeem tikschot atpakal Widsemê.

Te nu jaluhdz Rigas juhrneeki, skaidri izsinat, kahds swars ir schinî leetâ minetam 1890. gada likumam, kuru esot izdewuse „Rigas tirdzneezibas teesa“, un kahda loma peekriht Rigas munster-rullim. Kapteins Görke, izpausdams tahdas neklahjigas sinas par „Kreewijas likumeem“, laikam gan buhs atbalstijees tikai uz kaut kahdu wezu Rigas nolikumu. Görke kgs, kà Pruhsijas pawalstneeks, buhs sargajees usrahdit uz kaut kahdeem Wahzijas likumeem, sinadams, ka ari Wahzijâ jaw ir atmesti wezee likumi, kas atwehleja kapteinim daschureiz izdarit pahrestibu pret matroscheem.

Schis notikums naw nebuht tik neezigs, kà tas warbuht dascham izleekàs, jo schim lihdzigu peedzihwojumu war notikt daudz un tee war neween zelt neslawu Kreewijai, bet ari aizdziht uz ahrzemem labus Kreewijas juhrneekus. Jehkabs Legsdinsch man raksta, ka winsch wizadâ sinâ gribot nahkt atkal uz tehwiju, lai gan daudzi schahdôs apstahkloos mehdzot pawisam palikt ahrzemês.

Tagad ahrzemês daudz labaki, nekà wezôs laikôs, apsargà zaur walsts un pilsehtu likumeem matroschu teesibas. Matroschi ar laiku to jaw dabu sinat. Seemel-Amerikâ nesen tapa pat aizleegts, matroscheem dot rokas naudu un zaur to winus uz sinamu laiku „padarit par wehrgeem“. Schahds amerikanu uzskats, sinams, Eiropas kapteineem nemaz nebija pa prahtam.

Uz augschejo zeen. C. Waldemar kga rakstu stuhrmanis K. Ruzsman kgs „D. L.“ eesuhtijis diwus rakstus, no kureem pasneedzam saweem zeen. lasitajeem pehdejo, kur winsch runà par „muhsu juhrneeku aizeeschanu uz ahrzemem“. Raksts schahds:

Zeen. Waldemara kgs raksta barkas „Japan“ leetâ schità: „Schahda kapteinu rihkoschanàs waretu sazelt neslawu Kreewijai un aizdziht muhsu labakos juhrneekus uz ahrzemem.“

Par neslawas zelschanu gan naw ko baiłotees, pirmkahrt tadehl, ka ahrzemju kugu kapteinu rihkoschanàs naw nebuht labaka kà muhseju un tikai tadehl tai ir zitadi panahkumi, ka winu laudis pasihst likumus; un, otrkahrt, kugeneeki wispahri pehz wezu wezàs tradizijas nestahw tà kà tà nekahdâ apskauschami labâ slawâ, bet teek usskatiti par leeleem tabakas ehdejeem, dzehrajeem un trokschna mihlotajeem.

Zitadi tas ir ar juhrneeku aizdzihschanu uz ahrzemem. Waldemara kgs warbuht nemaz nezin kahdâ mehrâ tas ihpaschi pehdejôs 5 gadôs notizis, jo winsch raksta „waretu aizdziht“, kur tee pateesibâ jaw aizdzihti un wehl arweenu teek un tiks dzihti. Latweeschu aizeeschana uz Brasiliju ir skaitla sinâ tihri neeks pret muhsu juhrneeku aizeeschanu.

Bet kas tad tos tà dzen? Waj sliktee kapteini? Uz to katram leetas pasinejam ja-atbild ar nè! Juhrneekus treez projam pa dalai kugu ihpaschneeki, pa dalai winu paschu pahrmehrigà wairoschanàs.

Weenkahrschi juhrneeki eedalàs schahdâs schkirâs: 1) puikas, 2) jungmani, 3) leichtmatroschi un 4) pilni matroschi. Par puiku eesahkdams braukt, juhrneeks pazelàs no weena pakahpeena uz otru un pehz 4—5 gadu ilgas braukschanas wina kugneezibas praschana dod winam teesibu peepraszit pilna matroscha algu. Bet kas winam sche Rigâ to dos? Uz dascha Rigas kuga brauz weens waj diwi pilni matroschi ar 17—19 rbl. pa mehnesi, bet uz ziteem — un to ir loti daudz — naw neweena pilna matroscha, bet tikai pahris „leichtmatroschu“ un puikas, un tà tad pilni matroschi teek loti mazâ mehrâ peepraszti.

Puikas nahk bareem uz Rigu, brauz uz muhsu kugeem, eemahzàs kugneezibu tiktahl, ka war braukt par pilnu matrozi — kurâ laikâ daudzi no teem ari nolikuschi stuhrmanu eksaminus — un schmauz projam tikai tadehl ween, ka te Rigâ newareja dabut peenahzigas weetas. Tàpat klahjàs botsmaneem, stuhrmaneem un kapteineem, kas jaw kà tahdi braukuschi. Bijuschais kapteins brauz sche par stuhrmani waj botsmani, stuhrmanis par botsmani, matrozi waj pat par leichtmatrozi, botsmanis par matrozi waj pawahru. Schee wisi te kulas kà pliki pa nahtram, gaida „labakus laikus“ un galu galâ tahdu dzihwi apnikuschi, — laischas uz ahrzemem, kur pilna matroscha weetu dabon katrâ laikâ, pelnidams tik pat daudz un wehl wairak kà sche stuhrmanis. Un schee kapteini, stuhrmani, botsmani un pilni matroschi tatschu peeskaitami pee muhsu labakeem juhrneekeem! Waj sche wisu labakais kapteins war lihdzet? Ne! Tikai kugu ihpaschneeki war — wismazak pa dalai — apturet muhsu juhrneeku aizeeschanu uz ahrzemem, atwehledami sawu kugu kapteineem peenemt wairak pilnu matroschu un uztizedami sawu kugu wadischanu tikai tahdàm personam, kuràm uz to ir likumigas teesibas. Schimbrihscham lehtuma dehl daschs labs kabotaschas stuhrmanis eenem tahlbrauzeja stuhrmana weetu, lai gan pehdejo ir daudz wairak nekà wajadzigs.

Tad wehl uz muhsu juhrmalneeku kugeem (juhrneeki tos saukà par „Jahneem“), wehl loti beeschi atrod schahdu rihkoschanos: Kuga ihpaschneeks ir juhrmalneeks. Agrak ar sweju nodarbodamees waj laiwâs malku, kartupelus waj zitu ko uz Rigu wezdams, winsch eepazinees ar Rigas juhras lihzi. Daschâ atgadijumâ tas ari reiz pa uhdena zelu bijis Peterburgâ waj Leepajâ. Naudu eekrahjis, tas usbuhwè kugi, uz kura tad ar kabotaschas stuhrmana diplomu — daschreiz naw pat ne ta — brauz par tà saukto kapteini un kuga deklareschanas, kà ari apdroschinaschanas dehl peenem par stuhrmani tahdu, kam tahlbrauzeju kapteina diploms. (Te ir runa par tahlbrauzeju kugeem. Krasta brauzeja ihpaschneeks alasch apmeerinats, kad uz wina kuga atrodàs weens, kam kabotaschas stuhrmana diploms.) Schis nu ir tà dehwetais „flagas kapteins“ (Flaggenschiffer), kuram par wisu atbildiba un kursch par to wisu dabon tikai 30 lihdz 35 — retumis 40 — rbl. par mehnesi.

Saprotama leeta, ka zaur schahdu rihkoschanos daudz mazak juhrneeku kluhst pee peenahzigas weetas, nekà tas zitadi buhtu eespehjams.

Bet man ja-atzihst, ka galwenakais eemesls muhsu juhrneeku aizeeschanai uz ahrzemem ir tas, ka mums ir par daudz juhrneeku, jeb pareizaki sakot — par maz kugu. Kà juhrneeku

Feletons.

Par sapnoschanu.

Pehz profesora Bernsteina no Kruhminu Jama.

Labakais peerahdijums, ka meegâ smadzenu darboschanàs neapstahjàs, ir sapni; tapehz mehs ari winus newaram atstaht.

Atrodàs daudz tahdu zilweku, kas wehl schôs laikôs tiz wairak sapneem nekà pateesibai, bet ka ta ir mahnu tiziba un sapnu zehlona neizpraschana, naw wairs wajadzigs zeen. lasitajeem un lasitajàm peerahdit, jo domaju, ka neweens, kas skolas mahzibas baudijis, schahm pasakam un mahneem netizès, jo siniba gaischi to peerahda, ka tas wiss ir tik neeki.

Daudz atradumus un izgudrojumus sinibâ ir zilweki weenigi zaur izmehginaschanu, apluhkoschanu un apdomu atraduschi, bet neweena weeniga leeta no scheem swarigeem atradumeem naw zaur garu redzeschanu, sapnoschanu u. t. t. pee gaismas nahkusi. Widus laikâ gan tizeja, ka zaur sapneem spehj nahkamas leetas paredzet, un ka tee ir nahkamu leetu sludinataji, kamehr dzehsele meegâ atpuhschàs no dabigas darboschanàs un ka sapni ir nahkoscho leetu paregoni. Bet tomehr neweens deewbihjigs waj ari bezdeewigs garu paredzetajs waj sihlneeks, naw paredzejis, waj pawisam uz pasaules Amerika atrodàs, pirms Kolumbus to atrada. Neweens papreekschsludinatajs, kas izdewàs par nahkoscho leetu paregi, naw eepreeksch par Kopernikus leeleem atradumeem pee saules sistema nedz sapnojis, nedz paredzejis, kamehr winsch pats to pasaulei zaur nerimstoscheem mehginajumeem atklahja.

Preeksch wairak simts gadeem atpakal izplehtàs wehsts, ka zaur to tà saukto magnetiseschanu zilweks spehjot par paregi tapt, kas wisdzilak apslehptos noslehpumus spehjot atrast. Bet no wiseem scheem tuhkstoscheem laudim, kas schai mahnu tizibai padewàs, naw neweens uz tahm domam nahzis, ka uhdens sastahw no skahbekla un uhdens weelas. No tuhkstoscheem atradumeem, kas zaur mehginajumeem un sinibu ir atrasti, naw nekad un nekur neweens paregis, sapnu izstahstitajs, sihlneeks, waj no gareem, waj no engeleem jeb waj no welneem apsehsts zilweks tahs wismazakàs pehdas no wisa scha atradis. Ari scha laika sinatneeki ir leelus panahkumus atraduschi, bet neweenu weenigu no scheem zaur paregoschanu, bet tikai zaur nenogurstoschu puhleschanos un darboschanos dabas sinibâs.

Ka wiss schis tik zilweku mahnu tiziba un nesapraschana, sapneem tizet — domaju, ka sche neweenam, leetu nopeetni apskatot, nebuhs neka ko pretim teikt, — tapehz nerunasim sche par sapneem, bet par muhsu usdewumu: „sapnoschanu.“ Apdomasim ihsumâ smadzenu stahwokli, kuras ari wehl tad strahdà, kad jaw dabiga darboschanàs ir nostahjusees — tas ir — meegâ.

Kà sapni un sapnu tehli zelàs, to nupat dzirdesim. Kad mehs pilnigi weselìgâ meegâ esam aizmiguschi, tad nekad newaram sapnot, bet ja zaur eekschkigu waj ahrigu trokšni, waj zaur kahdu zitu zehloni zeetais meegs teek trauzets, tad weenumehr mums sapni parahdas. Eekschkigi zilwekam war satrizinaschana zeltees zaur asinu tezeschanu, elposchanu, gremoschanu u. t. t., jo kamehr zilweks guł, schee wisi organi tapat strahdà, it kà kad zilweks buhtu nomodâ. Ja smadzenu darboschanàs netrauzeti teek turpinata, tad nenoteek nekahdi pahrgrozijumi, tik pat guloscham, kà nomodâ esoscham. Bet ja eerodàs trauzejums, peemehram, ja asinis teek zaur stipreem dzehreeneem sakarsetas, jeb elposchana zaur nelabu weetu apgrutinata, jeb zaur kahdu zeetu baribu, kas gruhti sagremojama — mehs sajuhtam, ka mums naw patihkami ap sirdi un apdomadamees nu zeetoschà persona mahzàs pasiht, kursch tas zehlons wina newezelibai. Pa meega laiku tomehr noteek, ka zaur smadzenu aizkustinaschanu teek aizkahrti ari prahta nerwi, zaur scho tad nu mums alasch sapni parahdàs tas, ko mehs wakarâ, pirms gulet eeschanas, strahdajam waj domajam.

Ja peemehram azu nerws teek no smadzeneem aizkustinats, tad mehs redzam tehlus, jo zaur ik katru schi nerwa aizkustinajumu war tik weenigi tehlus redzet. Ja dzirdeschanas nerwi teek aizkahrti, tad ari dzirdeschana aizkaweta. Ja no ahrpuses schee nerwi neteek aizkustinati, tad tik mehs tahdas leetas waram sapnôs redzet, kas kà peeminas, domas un zeribas muhsu smadzenôs atrodàs. Smadzeni wairs naw spehzigi, sapni schihs parahdischanàs pareizi aprobeschot un zaur scho nu zelàs sapni, kurôs mehs tahs dihwainakàs un sapinkejuschakàs leetas redzam weenu otrai garam skrejam, bez ka mums buhtu eespehjams schihs idejas aprobeschot.

Sapnu parahdischanàs zaur ahrigu satrizinajumu. Kà eeschkigi satrizinajumi, tà ari ahrigi satrizinajumi ir zehlons, zaur ko sapnoschana zelàs. Ja kahds eeradis pee naktslampas gulet un ja nu schi izdzeest, — tad guletajs teek trauzets zaur dzeestoschàs lampas sprakscheschanu, — lai gan winsch ir azis aizslehdzis un buhtu domajams, ka winsch tik klusu trokšni nedzird, tomehr schis trokšnis ari uz wina smadzeneem atstahj eespaidu. Zaur scho kluso trokšni daudzreiz guletajs redz dihwainakos sapnus, jo zaur lampas sprakscheschanu un degschanu teek azu un ausu nerwi aizkustinati un nu eesahkas smadzenu darboschanàs, modinadama winam tehlus, kas daudz waj maz wina eedomibai lihdzinajàs. Ja sapnotajam ir bijuschi pahrsteidzoschi peedzihwojumi un kurus tas dzili sirdî slehdzis, tad daudzreiz noteek, ka wina sapni teem lihdzinajàs. Ja kahds zaur ugunsgrehku sabihjees, tas redzès to paschu skatu ari sapnî — trokšnis, kas wina dzirdeschanas nerwus aizkahris, tehlos winam kà jaw reiz notikuscho preekschâ. Schee smadzeni, kas jaw reiz uz darboschanos aizkustinati, nenodarbojas wis ap weenu un to paschu tehlu, — bet lido no weenas ainas uz otru un pahrwehrsch pateesibâ peedzihwoto atgadijumu pawisam otradi. Noteek, ka sapnotajs redz iz uhdens sprizes uhdens staru gaisâ skrejot, bet tuhlin tahlak tas pats stars pahrwehrschàs mahkslìgâ fontenâ.*) Tikpat ahtri winsch sapnî apskrej to apkahrtni, kur sapnotajs pateesi kahdreiz scho struhklas aku redzejis. Ja sapnotajs peem. ir Ridzineeks, tad winsch sapnî warbuht daudz reises atrodàs muzejâ, Latweeschu beedribâ, jeb ari domas basnizâ. Muzejâ sapnotajs redz danzodamas figuras, domas gangî dzird atbalsu atskanam. Redz pilî retas apbrihnojamas leetas noteekam. Dzird domas basnizâ ehrgeles spehlejam, sprediki teizam u. t. t. Katra tahda aina sapnotajam atstahj waj nu sabeedejoschu jeb preezigu eespaidu. Aizkustinatee smadzeni aizkar ari muguru un nu zaur scho teek winam aizkahrta elposchana un asins rinkoschana. Sapnis paleek arween dzihwaks, jo aizkustinajumi eet arweenu tahlak — kamehr pehdigi sapnotajs uzmostas, — atrazdams sewi waj nu baiku sweedrôs peldinatu,

*) Fontens = struhklas aka, kas pats no sewis uhdeni gaisâ speesch. Tuli.

skaitu waretu pamasinat, ir koti weegli isrehkinams. Jo wairak wezaku juhrneeku uf kugeem, jo masak weetu atleek puikam; jo masak puiku, jo masaka juhrneeku wairoschanàs. Bet kursch gan wehletos, lai juhrneeku skaits ne-eetu wairumâ? Teescham tikai juhrneeki!

Tà tad newajaga buht nekahdam leelam gudrineekam, lai nojehgtu, ka muhsu juhrneeku aiseeschana uf ahrsemem drihsak pawisam nemitesees, eekams ta nebuhs likumigi aisleegta. Ja aiseeschanu aisleegtu, tad dascham labam juhrneekam buhtu jaluhkojas pehz zita darba lauka waj jamirst badâ.

Bet tà ka zeen. Waldemara kgs sawâ rakstâ muhsu juhrneeku aisdsihschanu uf ahrsemem peeminedams, kà noprotams, ir sihmejees uf teem juhrneekeem, kuri ahrsemès slepeni no kuga nobehg, tad man ihsumâ, pehz pascha peedsihwojumeem, schis japeesihmè: Muhsu juhrneeki, samehrâ ar zitu tautibu juhrneekeem — aisbehg koti reti. Aisbehgschana atkaràs no tam, waj tanî ostâ, kurâ kugis otrodàs, ir matroschu truhkums, waj ne, un zik tur augstas algas, un reti tikai no kapteiņa sliktuma waj labuma. Tà tad kapteini spehlè pee juhrneeku aiseeschanas koti, koti ne-eewehrojamu lomu.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Pruhschu saeimâ tautas apgaismoschanas ministrs isskaidroja, ka winsch profesoram Kocham doschot wajadsigos lihdsekļus preeksch tahlakeem pehtijumeem. Ari nabageem schahs sahles tikschot daritas pee-ejamas. Tad wehl ministrs peemineja, ka kahds labdaris, kas slimo dilona kaiti, dahwajis 1 milj. marku preeksch nabageem. — Berlinê pawasarî dibinaschot jaunu bakteriologisku eestahdi, kurâ profesors Kochs darischot tahlakus pehtijumus, lai atrastu lihdsekļus pret kakla sehrgu, tifu, wehst un sifilisu.

Austro-Ungarija. Sawâ laikâ jaw tika sinots, ka bijuschais Batenbergas prinzis, tagadejais grafs Hartenaws, eestahjees Austrijas karadeenestâ. Tagad teek sinots, ka winsch ar sawa pulka deputaziju zeloschot uf Briseli, lai stahditos preekschâ Belgijas kehninam, kursch ir minetà pulka goda preekschneeks.

Holandija. Pilsgalmam usliktas 26 nedelas garas dsilas sehras. Kehninsch bijis sawu dsihwibu kahdâ dsihwibas apdroschinaschanas beedribâ apdroschinajis par 3 milj. franku, kuri tagad peekrihtot kehnineenei Emmai.

Rumanija. Nakti no sestdeenas uf swehtdeenu wisâ semê manija stipru semes trihzejumu. Otrâ deenâ trihzejums atkahrtojàs, tà ka wairaki nami dabuja plaisas un daschas buhwes sabruka. Zilweku dsihwibas, zik lihds schim sinams, naw gahjuschas bojâ.

Egipte. Leelknass Tronamantneeks 13. now. sanehma Greeku un koptu patriarkus. Kreewu generalkonsuls isrihkoja Kaïrâ sposchus swehtkus uf Nila laiwam. Pee swehtkeem peedalijàs bes augstajeem zelotajeem kediws, ministri un Kaïras augstakàs kahrtas.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Zeswaines puses. Kà jaw sawâ laikâ sinots, muhs Zeswaineeschus pagahjuschu wasaru peemekleja breesmigs negaiss, kahdu tehwu tehwi ne-esot redsejuschi. Pehz pahrgahjuscha negaisa wisur bij redsams posts un behdas. Scho wisu apskatot un pahrdomajot sahka zeribas peetruhkt, ar ko istikt zauri scha gada wajadsibam. Bet par godu jasaka: „Zeswaineeschi (isnemot tikai kahdus) ir kà weena meesa, kad weens lozeklis zeesch, tad zeesch wisa meesa. Zeswaineeschi ir 84 saimneeki, starp scheem no krusas apskahdeti 20 saimneeki. Te 64 saimneeki nu saber kopâ labibas, ar ko palihdset saweem apskahdeteem brahleem. Labi darbi bes augleem nepaliks. Daschi pahrrobeschneeki ari jaw palihdsibu sneeguschi. Sirsniga pateiziba teem, kuri jaw nahkuschi paligâ, bet wehl tur ir deesgan wajadsibas. Wissirsnigaki sajustu pateizibu pelna muhsu godajamais un mihlotais zeen. Zeswaines dsimtleelskungs von Wulf. Lai gan winam pascham krusa weenu daku lauku apskahdeja, tomehr sawus no krusas apskahdetos saimneekus neatstuhma no sewis, bet, kur redsedams, palihds; dascham pat wisas rudens maksaschanas atlaisch. Lai dsihwo muhsu dsimtleelskungs preekâ un laimê! B.....

No Jaun-Peebalgas. Lai gan wezi laudis isgahjuscho pawasar sludinaja, ka buhs slapja wasara — paldees Deewam, zaurmehrâ schogad bij laba rascha. Ihsti lini, lai gan drusku braki — tomehr pilnigâ garumâ ar tumu un beesu schkeedru bij noauguschi. Tik weenigi suhroschanàs ir wispahrigi dsirdama par semàm zenam. — Paschâ Mahrtina deenâ pee mums uskrita pirmais sneegs; 12. un 13. now. pee mums bij stiprs saltums. Aukstums sneedsàs pehz Reom. lihds 20 gradeem, pee kam wehl peeweenojàs aukai lihdsigs seemelis, tà ka daschs labs, ar aukstumu neparadis, apsaldeja sew ausis, roku un kahju pirkstus. — Jaun-Peebaldsneekeem ir ihsti sehrga ar pagasta wezakeem, tà ka neilgâ laikâ jaw treschais pagasta wezakais eezelts. Otro eewehlejuschi, zerejam, ka nu buhs meers. Bet kas to dewa! Scho wasar atkal dabujam jaunu wehsti, ka jajuhds behrais ilksis un jalaisch uf pagasta mahju. Bet schoreif neisdewàs, jo gandrihs weenbalsigi wehletais kandidats P. kgs, kas teescham kreetus jauneklis, netika no pagasta waldes peenemts. Pagasta walde ari neisskaidroja, kahdas wainas dehl P. kgs top atraidits. Dabujam pa otru lahgu ratus smehret un behro tihrit. Atkal wehlejam P. kgu; bet pagasta walde to atraidija, isskaidrodama, ka P. ne-esot saimneeks, lai gan wairak balsotaji un ari weetejà muischas walde apleezinaja, ka P. kgs jaw wairak gadus kà gruntneeks un mahjas ihpaschneeks W. zeematâ saimneekojàs, — tomehr atraidija balsotajus, kas P. wehleja. Protams, ka schoreis, neka nepanahkuscheem, bij jamehri zelsch uf mahju. Kahdas nedelas wehlak tika uf trescho lahgu issinots, ka jaeet pagasta wezako wehlet. Schoreif ari tapat P. kga balsotaji tika atraiditi un kad ari daschas balsi winam bij atkrituschas, tad eewehleja G. kgu. Tà tad neilgâ laikâ Jaun-Peebalgas pagasta waldes groschi jaw treschà rokâs. Peebaldseescheem pateescham nopeetni uf to ir jaskatàs, kahdam wini war sawus fareschgejuschos un sapinkejuschos walsts groschus uftizet — jo nesinu, kur wehl otru tahdu walsti atradis, kur tik daudz juku, kà Jaun-Peebalgâ. — Scheeenes pagasta teesâ, kà man no tizamas puses stahstits, ir wairak simtu prahwu sakrahjuschàs, kas wehl naw teesatas. Buhtu jadomà, ka Jaun-Peebaldseni koti plehsigi, teesaligi laudis, bet tas pawisam tà naw. — Ar skolam Jaun-Peebalgas pagasts ir bagatigi apswehtita: tschetras pagasta skolas un weena draudses skola. Katrâ skolâ strahdà pa diwi skolotaji. Draudses skolâ ir tikai 12 skoleni, lai gan Jaun-Peebalgas draudse ir peeskaitama pee leelakàm draudsem. — Dseedaschanas beedriba, kas sche dibinajusees, ari atrodàs uf wahjàm kahjam, tomehr zeram, ka jaunà preekschneeziba, kas tagad no kreetneem wihreem pastahw, noguruschai koklei uswilks jaunas stihgas.

Ehrtschkis.

No Gatartas. Pee mums pastahw schahds eeradums: Kad puischeem jaeet pee loseschanas uf Zehsim, tad bahlelini un seltenites sapulzejàs scheeenes muischas krogâ, kur, sinams, tad „sihwais" aumalam pluhst. Schogad, 14. nowembrî, iswadds bij salasijees labs puhlis jauneklu un jaunawu. Bet schoreif daschi bij dsilak „sihwà" glahsê seeskatijuschees un tà peedsehruschees, ka krogâ pee krahsns guleja. Kà dsirdams, tad kahdi jaunekli, aiz atreebschanàs, spirtu ar bischofu jauktu, dewuschi dsert.

Ehrtschkis.

No Wez-Drusteem. 13. nowembrî peeweenojàs pee scheeenes trihs walstis: Gatarta, Aulukalns un Bringi. Taî paschâ deenâ ari eewehleja rakstwedi un teesneschus. Par rakstwedi eewehleja lihdsschinigo Wez-Drustu rakstwedi E. Melup kgu, kas jaw ilgus gadus ustizami scho amatu ispilda un ari ir spehzigs Kreewu walodâ. Par teesnescheem eewehleja: no Wez-Drusteem Slaidina un Brigadera kungus; no Gatartas Upites un Kalnina kgus un no Aulukalna — Holendera kungu. Nowehlam jauneem eeredneem labas sekmes!

Ehrtschkis.

No Aizascheem (Lehdurgas draudsê). Mahrtinu nedelu noswehtijam jo omuligi. Jaunà paaudse, ari wezee, schahdòs un tahdòs raibòs apgehrbòs staigaja no mahjas uf mahju apkahrt, wisadi deedami un jokodamees. Paschâ Mahrtinu wakarâ, 9. now., sche eeradums sapulzetees uf deju krogâ, kur tad katru gadu notika schahdi un tahdi spehku parahdijumi, tà ka daschs labs wehl pehz mehnescheem peemineja Mahrtinu wakaru. Schoreif tà nebija; newis tadehl, ka jaunà paaudse buhtu kahrtigaka tapusi, bet tamdehl, ka krodsneekam peetruhzis — brandwina, scha kreetnà duhschas deweja.

Rogulis.

No Wez-Peebalgas. Tagad ar preeku waru sinot, ka jaw 17. oktobrî, muhsu schehliga Keisara un Wina Augstàs Familijas isglahschanas deenâ, tika swehtswinigi eeswehtita Kagainu skolas peebuhwe. Plkst. trijòs pehz pusdeenas pulzejàs bareem laudis, no malu malam. Leelà jaunpeebuhwetà klase bij wisai jauki ispuschkota, gan wijam, gan kroneem. Eeswehtischanas zeremonija eesahkàs ar kopigu dseesmu: „Teizi to Kungu". Tad runaja weetigais draudses mahzitajs Guleke kgs, sawâ wisai dedsigâ rundâ aprahdija to swehtibu un bagatos auglus, kas no schihs skolas pagahjuschòs 14 gadòs pluhdis pluhduschi. Runu beidsis. draudses gans ieskarija eeswehtischanu. Nu stahjàs katederi inspektors godatais Grahwit kgs, issazidams sawu preeku par to, ka Wez-Peebaldseeschi kehruschees pee tik leela darba, weenâ paschâ gadâ usnemdami diwu skolu pahrbuhwi. Tad sweizinaja wisus swehtku beedrus weetejais skolotajs Kornet kgs, dodams jo sihku atskatu par pagahjuscheem gadeem wina amatâ un schihs skolas pastahweschanas laikâ. Tagad runaja scheeenes draudses skolas I. klases skolotajs cand. phil. Miller kgs, par pamatu likdams tos wahrdus: „Dodeet Deewam, kas Deewam peeder, un Keisaram, kas Keisaram peeder!" Pehz schihs runas runaja sirsnigi ilggadigais pagasta wezakais, sirmais un koti mihlotais Korneta tehws, norahdidams pagastam winu puhlinu un darbu auglus un pateikdamees par to, ka pagasts ir ruhpejees upuret ar preeku, bes kaweschanas, wisu, kas pee skolas taisischanas bijis wajadsigs. Wispehdigi draudses mahzitajs tureja aisluhgschanu, peeminedams schihs deenas leelo nosihmi un pateikdamees Deewam par to, ka tas preeksch diweem gadeem muhsu Semes Tehwu tik brihnischki glahbis, uf ko wisi sapulzejuschees nodseedaja aisgrahboschàm juhtàm: „Deewam sargi Keisaru!" Pehz tam weetigais skolotajs eeluhdsa goda weesus, sawus amata beedrus un kahdus skolu wezakos uf goda meelastu, kur bij wisai omuliga sadsihwe.

Kahds weesis.

Jf Walsts galwas pilsehtas.

Peterburgâ, 16. now. Keisariskàs Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojums uf Luksoru, t. i. pa Nilu augschupu, wilkschotees, kà „Wald. W." sino, 10 deenas.

— Tà ka koleras sehrga tuwojàs Jerusalemei, tad waldiba uf tureeni pases wairs neisdos.

— Awise „Nowosti" sino, ka peenahkoschâ weetâ tagad spreeschot par to, ka wajagot eewest pahrraudsibu par labibu, ko isswed uf ahrsemem.

— Pehz awises „Now. Wr." sinam, wisâs Wahzu koloniju elementarskolâs Kreewijâ tikschot eewesta Kreewu mahzibas waloda.

Peterburgâ, 18. nowembrî. „Wald. Wehstn." sino is Berlines, ka Wahzu waldiba noleegusi dilona slimneekus usnemt priwatslimnizâs; tà sauktà Kocha ahrsteschanas metode pahreet waldibas rokâs.

Peterburgâ, 20. nowembrî. Kreewu-Serbu konsularnolihgums top isstrahdats. Serbija nodomajuse, Kreewijâ eerihkot wairak konsulatus un Kreewija atkal jaunus konsulatus Serbijâ.

— Ahrsts Uspenskis wakar tautas labdaribas beedribâ nolasijis referatu par „Brown-Sekarowska" schkidruma isleetoschanu pret plauschu diloni. Dilona slimneeks, pee kura dakteris eesprizeschanu isdarija, sahka swihst, temperatura pastahwigi slihka uf leju un wispahrigais weselibas stahwoklis labojàs.

— Kairo. Leelknass Tronamantneeks ar

---

jeb pee wissirsnigakàs jautribas — sawâ tumschâ gulamkambarî.

Sapna beigas war buht tik dsihwas, tà, ka pat wehl pusnomodâ un pee pilnigas sajehgas sapnotajs sapna beigas pats war isdomat. Daudsreis noteek, ka sapnotajs, patihkama sapna beigâs buhdams, peemirst sapna sahkumu, tà ka winsch wairs newar atrast sapna zehlona.

Loti labi un siniski ir, ja spehj atrast katra sapna zehlonu, zaur ko un no ka tas zehlees. Noteek, ka zilweks, peemehram, guledams juht gruhdeenus un sahpes un pee ta pascha koti ihsâ laikâ redz garu sapni. Sapno, peemehram, ka atrodàs pee kahda sawa drauga un grib uf ilgaku laiku no ta schkirtees, sarunajàs ar to, kas winam isleekàs ilgi welkotees — redz, ka draugs, swezi rokâ turedams, winu wehl pa trepem pawada, tà winsch nokahpj pahra kahpeenus, bet te par nelaimi puhdela suns winam eelihdis gurnu starpâ — satinàs — streipuļo — kriht un usmostàs, tizedams, ka kahju islausis, bet usmodees redz, ka tik sapnis bijis — tomehr winam brihnums, kad weens gurns sahp, nobihjees winsch aprauga to un teescham pee gurna atrod bruhzi. Sapnotajs zehlonim pakal mekledams, atrod ka gultâ pa meegam grosidamees, gurnu pee gultas kahjas noberzis un ka wina garais sapnis tik weenigu azumirkli bijis — tik ilgi tik — kamehr gurnu eewainojis un usmodees. Schahdi atgadijumi ir wiswairak mahntizibas awots. Daudsreis noteek, ka zilweks zaur nelabu gulas weetu saspeesch jeb sasit sew kahdu weetu, tà ka zaur to taî weetâ paleek silums. Ja nu schahdâ reisê mahntizigs zilweks sapnî redz pee sewis kahdu mironi nahkam, tad tahds ir gataws, uf to pat pastahwet, ka silumi no kahda gara rokas zehluschees, lai buhtu sihme par peerahdijumu wina parahdischanai.

Zik ihsi sapni, kurôs mehs daudsreis redsam garus notikumus ar bagateem pahrwehrtumeem — usmosdamees daudsi par to ir pahrleezinajuschees zaur tuwumâ buhdamo schahweenu. Taî paschâ azumirklî, kad guletajs usmostàs, winsch wehl redz garus peedsihwojumus — skatus, kurôs tas redz pilnigu kautinu un kas ar schauschanos beidsàs. Daudsreis isleekàs, it kà wisu nakti buhtu sapnojis, bet pateesibâ ir tikai kahds azumirklis, kas zaur kaut kahdu smadsenu aiskustinajumu zehlees.

Atgadàs, ka weenu un to paschu sapni wairak reises esi redsejis un usmosdamees ari to atsihst; noteek, ka ari sapna widû atskahrst, ka tas jaw ir tas pats pirmejais sapnis. Daschu reis gan zaur schahdàm domam usmostàs, bet wairak noteek, ka sapno tahlak. Ja nu atmostas, tad ir pateesi jabrihnàs par scho diwkahrtigo sapnojuma wilschanos. Schahdi sapni iszelàs wiswairak tad, kad wehl zilweks snausch jeb ir pusmeegâ, jo schahdâ brihdî tik ween pateesiba ar wilschanos war mainitees. Jr isdibinats, ka ari schi starpa ir no netizami ihsa laika, lai gan sapnotajs domà to nesin zik ilgi esam.

Domaschana un kustescha nàs sapnôs. Bes jaw peeminetàm swarigakàm sapnu parahdischanàm — ihpaschi wehl par schihm diwàm leetam ir jarunà: 1) domaschana un 2) staigaschana sapnôs.

Nereti sapnôs noteek, ka diwas personas sarunajàs, — runas tura un atkal pretrunas, ja pat jaunas leetas, jaunas domas un negaiditus isgudrojumus sapnî pastahsta, kas preeksch sapnotaja ir koti pahrsteidsoschi. Kad nu pateesi wiss sapnis sapnotajam smadsenôs noteek un ir wina pascha eedomiba, kura tàpat runu, kà pretrunu isgatawo, tad pateesi tas ir pahrsteidsoschi un apbrihnojami, kad tahs tik sapnotaja pascha smadsenu darbs. Waretu domat, ka schihs eedomibas zilweka pascha isdoma un ka tahdàm naw eespehjams sapnî preekschâ nahkt. Zilweks, nomodâ buhdams, apdomà daschadas leetas, stahda sewim personas preekschâ, ar kuràm tas sarunajas un daudsreis noteek, ka mehs paschi tahdus wahrdus issakam, uf kureem nespehjam dot pareisu atbildi. Sapni tas daudsreis noteek un mehs neisprotam, ka muhsu paschu idejas weena pret otru strahdà.

Jo patihkami ir, ja mehs, usmoduschees, sapni wehl skaidri atminamees, tad israhdàs, ka wisa schi gruhtà saruna tik mulkiba ween bijusi.

Zilweki, kas ar gruhteem matematikas usdewumeem nopuhlejàs, — sapnî redz, ka isrehkinajumu pateesi atraduschi. Wini loti par to preezajàs, — bet kad usmostas, tad atrod, ka tahs tik sapnu glesnas bijuschas.

Slawenais dabas pehtneeks, Jahnis Millers, stahsta par kahdu sapni, ko pats redsejis, tà: Man islikàs, ka es biju kahdâs weesibâs. Kahds no weeseem usdewa koti gruhtu mihklu, kuras atminejumu mehs neweens nespehjam atrast. Es loti nopuhlejos usminejumu atrast — bet weltigi un zik loti preezigs biju, kad mihklas usdewejs pats usminejumu pateiza. Bet kad usmodos, tad israhdijàs, ka mihkla un mihklas usminejums tik mulkiba bij, un ka ta bij tik mana pascha fantasija, kas uf wiltigu wihsi ap mani spehlejusees.

Noteek — ja kahdu daku sapna schahdâ reisâ peemirst — ka domà, ka nesin kahdas leelas gudribas buhtu redsejis. Nomodâ buhdams, zilweks gan tik tahli teek kustinats, ka spehj kahrtigi domat; bet sapnî nekad tas nenoteek, ka domas tiktu kahrtigi eegrositas un ka buhtu eespehjams, nahkt uf pareisàm idejam.

Jautri sapni war ari par meesigu kusteschanos pahrwehrstees, tà ka pat spehj mekanisku darbu pastrahdat. Weenkahrschâ sapnî ir pawisam sawada juschana, kurâ pats par saweem lozekleem esi kungs. Daudsreis sapnî gribi projam behgt, bet topi saturets un nespehji ne lozekli kustinat, — gribi kleegt, bet newari muti pakustinat. Nobihjees atmostees un atrodi, ka zehlons pee tam ir nepilnigs meegs. Daschreis smadsenu aiskustinajums ir tik leels, ka zaur scho ari kusteschanas nerwi teek aiskahrti, tà ka sapnî spehj peezeltees, kleegt, lozeklus kustinat un pat if gultas iskahpt un daschus solus spert.

Ja pilnigi wesels zilweks, tad noteek daschreis, ka winsch ar tahdu spehku usmostas, ka tuhlin sapni aismirst. Pee slimigas personas, smadsenu atmoschanàs nenoteek wis tik ahtri — noteek, ka tahdi tad meegâ sahk staigat; schi nu ir tà sauktà nakts staigaschana, kas zaur pasakam daschadi teek ispuschkota. Nakts staigatajam azis ir puswiru, tà ka ari spehj redset, kur winsch eet un ko dara. Winam truhkst tik baiku, jo bes bailem tas spehj par bailigàm weetam pahri eet, no kuràm winsch, nomodâ buhdams, prom behgtu. Bet ja nu tahdu staiguli pee wahrda sauz, tad drihs war leela nelaime notikt. Nakts staigatajs spehj droschi eet pa slihpu jumtu, pahreet par koti schauràm laipam, tapehz ka winsch no neka nebihstas. Winsch lihdsinajàs neprahtigam behrnam, kas pee besdibena malas gluschi bes bailem spehlejàs, kamehr peeaudsis, tik pat tuwu buhdams, droschibu saude un no bailem un reibona aiskerts, nelaimigu nahwi atrod.

Nakts staigaschana no pilniga meega tik zaur scho atschkiràs, ka tanî war bes atmoschanàs runat un eet.

Peterburgâ schajâs deenâs sawests 3000 pudu wezas wara naudas.

Walstsbanka isfludina, ka no muischneeku agrarbankas premiju biketu 1. islosejuma, kas notika 1. majâ sch. g., lihdſ 17. oktobrim sch. g. bankâ wehl nebijuschi isnemti schahdi winnesti, 500 rbl. leeli:

NNr. 00,270 34, 00,806 43, 02,811 37, 05,388 1, 05,664 3, 05,834 40, 06,040 28, 06,614 35, 07,903 46, 08,219 15, 08,290 13, 09,053 19, 09,472 31, 09,676 11, 09,773 48, 09,798 25, 09,874 46, 11,359 45, 12,136 11, 12,947 9, 13,106 17, 14,333 28, 15,022 16, 15,405 29, 15,566 2, 15,660 17, 15,734 9, 15,860 1.

Pasta aissainu peesuhtischanas sinâ no 1891. gada 1. janwara sahkot, kà „Wald. Wehstn." sino, schahdi nosazijumi nahkschot spehkâ: Us korespondentu wehlejumos atkauts peesuhtit pasta aissainus bes wehrtibas un ari tahdus, kuru wehrtiba naw usdota (isnemot tahdus, kuru wehrtiba adresatam aissaini sanemot pastâ jaaismaksà). Peterburgâ un Maskawâ war peesuhtit mahjâs aissainus lihdſ 15 mahrz. smagus un lihdſ 25 rbl. wehrtibâ, gubernu, aprinku un apgabalu pilsehtâs un tahdâs weetâs, kurâs ir pasta kontori, lihdſ 5 mahrz. smagus un lihdſ 10 rbl. wehrtibâ. Par katra tahda aissaina peesuhtischanu mahjâs jamaksà: Peterburgâ un Maskawâ 20 kap. un zitâs weetâs — 15 kap. Scho maksajumu war isdarit sanehmejs waj suhtitajs; pehdejâ atgadijumâ suhtitajam us aissaina japeesihme: „Par peesuhtischanu mahjâs aismaksats." Ja adresats wehlàs, lai tam us wina adresi pasta kontorî atnahkuscho aissaini peesuhta mahjâs, tad tam us pasta pawehstes japeesihme: „Luhdsu peesuhtit mahjâs" un peesihmejums japaraksta, pee kam paraksta apleeziba naw wajadsiga. Tahdas pasta pawehstes war eesneegt weetigâs pasta eestahdês waj ari cemest pasta kastitês, un us tahm pastmarkas newajaga uslipinat. Bes ta personas, kuras wehlàs, lai winàm us winu adresèm atnahkuschus pasta aissainus weenmehr peesuhta mahjâs, tahdu wehlejumos zaur rakstu war pasinot pasta eestahdê, bet tahdôs atgadijumôs paraksteem wajaga buht nosazitâ kahrtibâ apleezinateem.

Redekas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

Widsemes gubernatora kungs issino „Widſ. g. awisê", ka Keisara Majestate Wisschehligi atwehlejis pa wisu walsti lasit dahwanas preeksch schinî gadâ nodeguschàs pilsehtas Wetlugas nabageem nodeguscheem, un ka tahdas dahwanas warot nodot tà gubernatora kanzelejâ, kà ari wisâs rentejâs.

Terbata. „Olewiks" dod padomu, lai katrâ Igaunu semneeku mahjâ eewed „laika grahmatu" un tajâ kahrtigi eeraksta wisu, ko wezakee laudis stahsta par senatni, it ihpaschi tautas wezàs gara mantas, wisus eewehrojamakos tagadejà laika notikumus itdeenischkâ dsihwê, preezigos un behdigos atgadijumus familijâs u. t. t. Sem katra eerakstijuma japeesihme datums un eerakstitaja wahrds. Zaur tahdàm laika grahmatam preeksch nahkamam paeudsem sakrahschotees bagatigi materiali par pagahjuscheem laikeem un senatnes dsihwi, un jo wezaka tahda grahmata, jo leelaka wehrtiba tai buhschot. Ja tagad kahdâ familijâ jaw seschdesmit gadus tahda grahmata pastahwetu, tad to neween katram patiktu lasit, bet ari tautas senatnes pehtitajeem ta pasneegtu daschas eewehrojamas sinas. Tahdas grahmatas weschana nemaſ nebuhtu apgruhtinoscha, jo tagad wisâs semneeku mahjâs esot tahdas personas, kas prot pareisi rakstit, un eerakstischanu warot isdarit walas brihschôs. Katrâ saimê wajadsetu eewest tahdu grahmatu. — Terbatas Wahzu awise jschim padomam pilnigi peekriht un wehlàs, lai ari muischâs eewed tahdas grahmatas.

Kà is Terbatas mahzibas apgala kuratora zirkulara redsams, tad sekoschas grahmatas apstiprinatas un tahs atkautas leetot skolâs:

1) Фишманъ, русская грамота.

2) Фишманъ, Сборникъ примѣровъ для обученія начальной ариѳметикѣ.

3) Фишманъ, краткое руководство ариѳметики и сборникъ ариѳметическихъ задачъ часть I—IV, kura no tautas apgaismoschanas ministerijas ihpaschas siniskas komitejas leetoschanai tautas skolâs, kà ari wideju skolu apakschejâs klasês eeteikta.

4) Grigorowa, Kristaps Kolumbus. Tulkojis Krischkans. Kreewu originals no tautas apgaismoschanas ministerijas ihpaschas siniskas nodalas eeteikts tautas skolas bibliotekam.

Wisas minetas grahmatas isnahkuschas C. J. Sichmana grahmatu pahrdotawas apgahdibâ, Rigâ.

Terbatas uniwersitatê, kà „N. W." dsirdejis, pee studenteeem eewedischot mundeeru.

Pernawas osta tik peepeschi aissaluse, ka peelahdetais twaikonis „Danmarks" wairs nespehjis isskluht juhrâ, bet eesalis ledû, is kura weltigi wisadi mehginajis iskultees. Tadehl Rigas ledus lausejs „Herkules" bijis jasauz palihgâ. Ledus lausejs swehtdeen no Rigas tur laimigi nobrauzis, salaustijis juhras lihzî ledu lihdſ ostai, tà ka zaur wina palihdsibu twaikons ar dahrgu lahdinu warejis eekluht juhrâ. „Herkules" pehz sawa warona darba atkal pahrbrauzis Rigâ.

Dikku Maſ-Brengulu sawstarpejàs ugunsapdroschinaschanas beedribas statuti 30. oktobrî apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Jelgawas Latw. Beedr. Semkopibas Nodala 16. oktobrî notureja sapulzi. Schoreis sapulze bij koti labi apmekleta un starp sapulzejuschamees atradàs ari daschi muhsu mahzitee semkopji, kas ar sawàm sinaschanam daschâ labâ jautajumâ ispalihdseja. Pirmais referats bija Aufmana kga: „Par superfosfatu leetoschanu un panahkumeem". Referents bija sakrahjis deesgan plaschas sinas par scho swarigo mehslu weelu, minedams, ka wina plaschaka leetoschana eesahkusees tà ap 1876. gadu un gahjusi arweenu wairumâ, tà ka tagad semkopji isdodot wairak simtu tuhkstoschu par scheem mehsleem; tikai pehdejâ laikâ, kur naudas maks saruzis, semkopji paleekot domigaki un wairak sahkot eewehrot, waj superfosfati ari pateesi atmaksajas. Schinîs eewehrojumôs nu daudsu domas schkirotees: weeni atrodot, ka superfosfats ar pelnu leetots, otri turpretim, ka daudsôs atgadijumôs ar saudejumeem. Sche referents peeweda daschus ismehginajumus no sinibu wihreem, gan ari no semkopjeem. No mehginajumeem wareja redset, ka labakee panahkumi bija panahkti wideji smagâ un wideji drehgnâ semê. No saweem peedsihwojumeem referents mineja, ka eesahkumâ gan rahdijusees labaka rascha, kur bijis ar superfosfatu mehslots, bet wehlaku superfosfati arweenu isnahkuschi dahrgaki, nekà winu labums; tas bijis japeedsihwo ari pagahjuschâ gadâ. To paschu apstiprinajuschi ari wina kaimini. Tahlak referents mineja, ka, eewehrojot semkopju tagadejo gruhto naudas stahwokli, winu eenahkumu masinaschanos un isdewumu wairoschanos, semkopjeem jakerotees ar apdomu pee superfosfatu leetoschanas un mehginajumi jaisdarot masumâ. Arweenu prahtigaki buhschot semi pahrlabot ar paschu saimneezibâ krahteem mehsleem, ar ruhpigaku semes isstrahdaschanu ihstâ laikâ un daschadu augu mainu, nekà leelumâ kertees pee superfosfatu leetoschanas, no kureem nemaſ nesinot, waj wini katram laukam wajadsigi. — Superfosfata leetoschana, kà jaw schi laika behrns, sazehla koti interesantas debates, kur dabujam dsirdet daschadas sekmes winu leetoschanâ. Daudsi winu bija leetojuschi ar labakàm, daschi ar masakàm sekmem, bet taî sinâ jaw wisi wairak weenojàs, ka superfosfati parahdot wairak spehka wideji smagâ, drehgnâ semê; tomehr daschi bija labus panahkumus dabujuschi ari weeglâ smilts semê ar ruhsu apakschâ; sche wajadsiga tikai agraka sehja. — J. Wagners peesihmeja, ja superfosfats wairs neparahdot tahdas sekmes, kà agraki, tad waina sche meklejama wina weenpusigajâ leetoschanâ, jo maſ semkopju isdarot mehginajumu, mekledami, kahdas mehslu weelas ihsti winu tihrumeem wajadsigas; tagad tikai wisi sehjot superfosfatu un tatschu sinams, ka gandrihs tikpat wajadsigs slahpeklis, kà kalijs. Agrak tas bijis masak manams, jo gadu simteneem ar kuhts mehsleem mehslojot un semei atmatâ gulot, bijis sakrahjees bagats krahjums slahpekla, kursch tagad zaur superfosfata peeweschanu tihrumam teekot deenu pa deenai wairak istehrets. — K. Freimanis peesihmeja sekoschi: Apskatot milsigos skaitlus pudu superfosfatu, kas tagad gadu no gada Baltijâ teek isleetoti, un redsot, ka kahds pusmiljons rubku semkopju naudas aiseet us ahrsemem, mums zelàs jautajums, waj ari laiki jel maſ ir tik gruhti, kad mehs waram tahdu milsigu sumu isdot par superfosfatu un waj tautas saimneezibâ ari katru gadu eenahk schi suma? Pehz Aufmana kunga peewesteem ismehginajumeem warot redset, ka daudsi winu leetojuschi ar pametumeem. Tà tad warbuht wispahrigi superfosfats muhsu semkopjus nebuht nedarot bagatakus. Kluhda gan sche buhschot, ka muhsu semkopji tagad superfosfatam peegreeschot par daudſ wehribas un par maſ eewehrojot kuhts mehslus. Semkopji, pahrbraukuschi mahjâs, lai katrs apluhkojot sawas lopu kuhtis, waj tahs pateesi atrodàs tahdâ kahrtibâ, kas mehslus wairotu, waj muhsu paschu sehtas tà apkoptas, ka schi dahrgà manta neaiseetu bojâ. Sehjas laikam tuwojotees, gandrihs katru semkopi tikai dsirdot runajam par superfosfateem, bet newis, kahdôs mehslôs fosfora skahbe isnahk lehtaki. Tà Tomas'a milti, kuri jaw israhdijuschees par koti derigeem un kur fosfora skahbe isnahkot labu teesu lehtaki, wehl arweenu par maſ teekot eewehroti. — A. Frischmanis peesihmeja, ka maiszepji wairs negribot muhsu kweschus pirkt, tadehl ka supefosfatus leetojot un slahpekli ne, zaur ko tee paleekot winu wajadsibam nederigi un wini pehrkot labaki Eeksch-Kreewijas kweschus, kur seme bagataka ar slahpekli un kur superfosfatu nemaſ tik daudſ neleetojot. — Us nahkoscho sapulzi buhs schahdi referati: no P. Allunana: „Par sinojumu, kahds eesneedsams Maskawas semkopibas beedribai"; J. Wagnera: „Kà slahpeklis mehslôs saistams un pawairojams", un wehlakàs sapulzês referès A. Frischmanis: „Par semes nowehrteschanu". (Tw.)

Kuldiga. Baltijas brahlibas Kuldigas nodalai us 10 gadeem Wisaugstaki atwehlets no Kuldigas krona mescha dabut 50 kubikasis malkas.

Bauskas pilsehtas skolâ, kà „Kurs. Gub. Aw." sino, atkauts mahzit ari Latweeschu un Wahzu walodas, bet tikai ahrpus parastam skolas stundam un par katras walodas mahzibu skolenam sewischki jamaksajot wehl 2 rbl.

Wentspilî pilsehtas weetneeku wehleschanas preeksch 1891.—1894. g. buhs schahdâs deenâs: III. schkirai 3. un 4. janwarî, II. schkirai — 7. un 8. janw. un I. schkirai — 9. un 10. janw.

Dobeles dseed. beedriba sawâ 25. nowembrî noturetâ sapulzê, kà „B. W." sino, atkal par preekschneeku eezehlusi J. Dawidowski kgu.

Witebskâ isteesaja prahwu pret kahdu Sasonowu, kas apsuhdsets par 20,000 rbl. leelas kwihtes wiltoschanu. Kad swehrinatee pasludinaja, ka „wainigs", Sasonows, iswilzis rewolweri, turpat teesas istabâ noschahwàs.

No Feodosijas (Krimâ) par Anglu twaikona „Westbourne" bojâ eeschanu sino schahdi: 13. nowembrî leela glahbschanas laiwa peenahza malâ, kurâ bij Anglu twaikona „Westbourne" bes samanas esoschais kapteins, tschetri wehl tik ko dsihwi esoschi matroschi, us mirschanu esoschais stuhrmanis un trihs matroschu lihki. „Westbourne" 12. nowembrî ar 13,000 tschetwerteem leelu linsehklu lahdinu no Nikolajewas bij atbrauzis Feodosijâ un pehz tam, kad tur wehl bij eenehmis 2861 tschetwertus linsehklu un wisas muitas formalitates ispildijis, deenwidreetuma wehjam smagi puhschot, isbrauzis is ostas. Wehjsch drihs ween pahrwehrtees par pilnigu wehtru un laiks bijis miglains. Pa preekschu kugim stuhre tapuse nolausta, tad kapteina kajite norauta un kugis sahzis grimt. Leelà laiwa tapuse nolaista, bet wehtra un wilni to aisnesuschi projam. Ar leelàm puhleem isdewees glahbschanas laiwu eelaist juhrâ un 17 wihri no 23 wihru leela kuga personala skaita tajâ eekahpuschi (6 wihrus wilni jaw agraki bij norahwuschi no kuga wirsas). Pa tam kahds milsigs wilnis twaikoni pilnigi nogremdejis. 13. nowembra rihtâ glahbschanas laiwa, kurâ minetee 17 wihri sehdejuschi, lihdſ pusei peepildijusês ar uhdeni. Wisi mehginajumi, sasneegt krastu, bijuschi weltigi; laiwâ sehdetaji safaluschi stihwi, leelakà dala no wineem nomiruse un wilni tos eesalojuschi juhrâ. Kà isglahbtee noklususchi malâ, to wini nesinajuschi pasazit, tadehl ka wisi bijuschi bes samanas. Katastrofe notikuse 40 juhdses no Feodosijas atstatu us Sudakas pusi. Laiwâ atrastee tuhlin tapuschi eenesti tuwejâ weesnizâ, kur pehz maſ minutèm ahrsts atnahzis. Kaut gan wineem sneegta peenahziga palihdsiba, tomehr stuhrmanis drihs ween islaidis garu; ziti peezi tapuschi isglahbti. Twaikons bijis apdroschinats Anglijas kugu apdroschinaschanas beedribâ. Lahdinsch peederejis kahdam Franzijas tirdsneezibas namam.

Is Rigas.

Justizministris Manaseina kungs wairak deenas usturejàs Rigâ un scho pirmdeen atkal aisbrauza us Peterburgu.

Rigas apgabalteesâ scho treschdeen, 28. now., notureja deewkalposchanu, par peeminu, ka pehrnajâ gadâ schinî deenâ eeweda jaunàs teesas.

Rigas-Walmeeras meerteesnescha sapulze nolehmusi, ka winas eezirknî par wezo pagastteesu slehgschanas un jauno pagastteesu atwehrschanas terminu noteiks 28. nowembris sch. g.

Pehz Rigas-Walmeeras meerteesneschu sapulzes sehdê 7. nowembrî notikuschà nolehmuma Rigas pilsehtas 7. eezirkna meerteesnescha kambars, kuru pagaidam papildu meerteesnesis preeksch Widsemes gubernas, grafs W. O. Tischkewitschs pahrwalda, 10. now. no Witebskas eelas Nr. 8 pahrzelts us Wokfalas eelu Nr. 7.

Rigas-Tukuma dselsszelsch isgahjuscho peektdeen Rigas apgabalteesâ atsihts par bankrotê krituschu.

Rigas Nikolaja gimnasijas un Petera Leelà realskolas skoleneem atwehlets, us sawàm zepurem nesat mineto Keisaru pirmburtus ar Keisara kroni.

Rigas Latweeschu Beedribas pehdejai generalsapulzei bija schahds panahkums: 1) par generalsapultschu wadoni nahkoscham gadam eewehleja atkal adwokatu F. Weinberg kgu; 2) beedru naudu atstahja lihdsschinejo; 3) par rewidenteem beedribas notezejuschà gada darbibai eewehleja kungus: „J. Sumbergi, J. Wanagu, F. Gehlinu, F. Skalbi un W. Dombrowsku.

No Bolderajas atnahza sina, ka kraftbrauzeju kugis „Leopolds", wadonis Lasmans, no Wezsalazes ar meeschu lahdinu braukdams, isgahjuschàs peektdeenas naktî Daugawâ zaur peldoschu ledu dabujis zaurumu, tapis eewilkts lihzî un tur, tadehl ka winâ uhdens pluhdis eekschâ, nogrimis.

Eeschana pa Daugawas ledu pee Rigas atwehleta scho otrdeen; ari stumjamàm ragutinam brihw braukt.

Sinas par Austras kugeem. 1) Kugis „Austra", kap. K. Bauers, 23. now. sasneedsis Swansen (Anglijâ). 2) Kugis „Jupiters", kapteins F. Kagans, 26. nowembrî atstahjis Kardifu un dewees ar oglu lahdinu zelâ us St. Thomas (Wakar-Indijâ).

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Ar aptihrischanu un netihrumu aisweschanu nodarbojoschais un pilsehtâ dsihwojoschais Aleksanders Schorschs pee darba leeto pilnigi samaitajuschas muzas, zaur ko is tahm istekoschais schkidrums naktî us 21. nowembri pa dalai nokehsija Brunneeku, Walmeeras un Matisa eelu. Usdodu weetigam pristawa kungam, netihrumu aisweschanu ar schihm muzam, kamehr tahs naw pilnigi sataisitas, bes kaweschanas aisleegt, bet ihpaschneeku saukt pee likumigas atbildibas.

Sahdsibas. Rumpmuischas eelâ, Bikerôs dsihwojoschà Greeta Turzin pasinoja polizijai, ka 13. nowembrî is neaisslehgtà skapja winas dsihwokli issagts mehtels un zitas leetas, pawisam 28 rbl. wehrtibâ. Seeweete, no kuras domà, ka scho sahdsibu isdarijuse, ir pasuduse un top mekleta. — Aleksandra eelâ sem Nr. 69 dsihwojoschais pilsons Markus Grikpezs 24. now. pasinoja polizijai, ka 16. nowembrî is wina kumodes issagta nauda un daschadas selta un sudraba leetas, ap 150 rbl. wehrtibâ. Domà, ka scho sahdsibu isdarijuse kahda schuweja, kura pee wina strahdajuse un kuras familijas wahrds nesinams. — Jaroslawas eelâ Nr. 35, is strahdneezes Aksenjas Iwanows dsihwokla 23. now. issagti 8 rbl. skaidrâ naudâ un leetas, 16 rbl. wehrtibâ. — 23. nowembrî Jaun-Mihlgrahwî, Höpkera sahgdsirnawâs is sargnamina, zaur loga uslauschanu issagta sargam Kahrlim peederoscha koka kaste ar drehbem, 15 rbl. wehrtibâ, un 10 rbl. skaidrâ naudâ. — 24. nowembrî Sadownikowa eelâ Nr. 39, is Schihda Sjuska Adamidowa neaisslehgtà dsihwokla issagtas selta un sudraba leetas, 134 rbl. wehrtibâ. — Biskapa eelâ Nr. 6, tanî laikâ no 24. lihdſ 26. nowembrim is Johana Franzkewitscha darbnizas, zaur durwju uslauschanu issagti daschadi atslehdsneeku amatrihki, 60 rbl. wehrtibâ.

Atrasts sirgs. Isgahjuscho nedelu 21. now. us Dsirnawu eelas un Kurmanow dambja stuhra aptureta bes brauzeja apkahrtklejoscha melna kehwe, neleela ap 9 gadus weza, eesuhgta semneeku ratôs. Kehwe atronàs Peterburgas ahrigas seschâ pee usrauga un, ja diwu nedelu laikâ netiks atprasita, tikschot klajâ wairaksolischanâ pahrdota.

Nahwe zaur twaiku. Us Daugawâ, netahlu no Langes fabrikas stahwoschà Rigas twaikona „Mobil" 23. nowembrî atrada semneeku Ansa Osa un Martina Leepas lihkus: wini miruschi zaur twaiku, kursch zehlees no pahrkurinatas krahsns.

Ugunsgrehks. 27. nowembrî, pulksten 6 rihtâ, Dsirnawu eelâ sem Nr. 50 atrodoschâ maiszeptuwâ aisdegas grihda. Eedsihwotaji uguni tuhlin apdsehsa, bes ugunsdsehseju peesaukschanas.

(N. P. P. A.)

Atbildes.

P. S. — N. W. No Juhsu eesuhtiteem rakstteem esam isleetojuschi, zik par derigeem atradam. Kapehz Juhs sawus sinojumus weenumehr eesuhtat tik plaschus? Wajaga aprakstit tik paschu notikumu, pehz eespehjas ihsumâ sanemtu. Zekojuma peedsihwojumu warbuht nahkoschâ numurâ nodrukasim. Minetais tirgotajs dahwanu nedohs wis par welti peesuhtijis, bet gaida, lai winu par to apmelletu; neturam tadehl par wajadsigu, winam atklahti par to issazit — pateizibu.

J. Purm. — Petrb. Juhsu rakstu zeram nahkoschâ numurâ isleetot.

L. P. — O. Pehdejo suhtijumu sanehmam. Par wisu zitu dabusset wehlak tuwakas sinas.

Aukuperonam — Nowg. Rakstus sanehmam, bet no teem waresim tik nahkoschâ gadâ isleetot.

W. Chr. — D. Us Juhsu eesuhtito rakstu jaw esam sawâ laikâ atbildejuschi.

A. Br. — Kl. Kapehz esat muhs pawisam aismirsuschi?

Kr. Tw. — S. Mehs nekahdi newaram noteikt, waj rakstus isleetosim jeb ne, kamehr tee mums naw nahkuschi rokâ; tadehl luhdsam, lai mums tos peesuhtitu.

Red.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba."

Sestdeen, 1. dez.: „Uhsinu wakars".

Swehtdeen, 2. dez., plkst. 7 w.: teatris. Israhdis lugu „Sweedris".

„Jonatana beedriba".

T. p. d., plkst. 7 wak.: „Dseesmu wakars" ar daschadeem usweduumeem, dsihwoscham bildem un deju.

„Rigas pahrdaugawas amatn. pal. beedriba."

T. p. d., plkst. 7 w., Wingrotaju sahlê: masku balle.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 2. dezembrî 1890. g. Jahna basnizâ mahz. Bernewitzs pulksten 9 preeksch pusdeenas un mahz. Paukschens pulksten 2 pehz pusd. Gertrudes basnizâ mahz. A. Walters pulksten ½2 pehz pusdeenas. Jesus basnizâ mahz. Bergmanns pulksten ½10 pr. pusdeenas. Martin basnizâ mahz. Kaehlbrandts plkst. 9 pr. pusd. Trihsweenibas basnizâ mahz. Fromms plkst. ½9 preeksch pusd. Pahwila basnizâ mahz. C. Walters pulksten ½9 preeksch pusdeenas un pulksten 6 pehz pusdeenas.

Jaunakâs ſinas.

Rogales pagaſtam, Kurſemê, eekſchleetu miniſterija 28. oktobrî apſtiprinajuſi behru lahdes ſtatutus.

Leepajâ dibinajuſees ſahtibas beedriba.

Uſ dſelſszeleem turpmak buhſchot kurinaſchanai brihw leetot weenigi akmenogles jeb naftu u. z.

Peterburgas Waſilija ſalas meitenu gimnaſijas ſkolotajs, hofrahts D. Pelzs, paaugſtinats par kolegiju padomneeku.

Peterburgas awiſes ſino, ka kahds Ridſineeks, F. Muraſchews, iſgudrojis eetaiſi, zaur kuru ſeltu ſkalojot aiſtaupot lihdſ 50 proz. wairak ſelta, kas ar lihdſſchinejâm maſchinam ſtrahdajot ejot bojâ. Winſch ſawu iſgudrojumu gribot iſmehginat Auſtrum-Sibirijâ.

Maſkawas apkahrtnê, kâ „Maſk. W." ſino, pagahjuſchâ nedelâ wairaki zilweki nofaluſchi.

Warſchawa. Weetigais „Kurjers" ſino, ka Bernâ dſihwojoſchais Slawu ſinibu wihrs Nenzkis agraki nekâ prof. Kochs faſtahdijis ſahles pret tuberkuloſu; bet winſch ſawu atradumu atklahti neiſſinojis, tadehł ka winam uſ iſmehgînajuma pamata nebijis peeteekoſchu leezibu par ſahłu derigumu.

Petrikowas apgabala teeſâ (Polôs) ſchinîs deenâs noteeſats areſtantu rotâ uſ weenu gadu kahds Krauſe, kurſch laudis bija uſmuſinajis aiſeet uſ Braſiliju.

No Ribinſkas ſino, ka pee Mologas pahr Wolgu brauzot eeluhſuſe troika un paſuduſe lihdſ ar wiſeem brauzejeem ſem ledus; iſglahbees tikai kutſchers.

Telegrami

iſ Seemełu telegrafa-agenturas.

Peterburgâ, 29. now. „Now. Wr." ſino, ka eſot iſſtrahdats projekts par kredita atwehli lauksaimneekeem preekſch Kreewu fabrikâs iſgatawotu maſchinu un rihku eegahdaſchanas; maſchinu un rihku derigumu kontrolês waldiba.

Ihpaſchneeks un iſdewejs: Ernſt Plates.
Atbildoſchais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 30 ноября 1890 г.

Sludinajumi.

Seemas-ſwehtku iſſtahdes atklahſchana.

Pirmdeen, 3. dezembrî 1890. gadâ, pee

August Lyra, Kauf-eelâ Nr. 3.

„Mahjas Weeſis" lihdſ ar „Peelikumu"

ſawu 38. gada-gahjumu nahkoſchâ 1891. gadâ ſahkdams, iſnahks tahdâ paſchâ leelumâ, un paſneegs ſawâ weegli ſaprotamâ walodâ wajadſigâs ſinas un pahrſpreedumus, pamahzidamus ſtahſtus un padomus, gudribas grauduinus un jautribas ſeedinus.

„Mahjas Weeſis" maksâ:

Ar peeſuhtiſchanu par paſti:		Bez peeſuhtiſchanas:	
Ar Peelikumu par gadu	2 rbl. 75 kap.	Ar Peelikumu par gadu	1 rbl. 75 kap.
Bez „ „ „	2 „ — „	Bez „ „ „	1 „ — „
Ar „ „ pusgadu	1 „ 40 „	Ar „ „ pusgadu	— „ 90 „
Bez „ „ „	1 „ — „	Bez „ „ „	— „ 55 „

„Mahjas Weeſa" apſtelleſchanas teek pretim nemtas ſchahdâs weetâs:

Rigâ: manâ drukatawâ un Latweeſchu grahm.-bodê pee Petera baſnizas.
Peterburgas Ahr-Rigâ: Puhzſchu Gebert kga grahm.-bodê Tehrbatas eelâ Nr. 14; Jagodkin k. bodê pee leelâ pumpja.
Pahdaugawâ: Weinrebe kga (fenak Grundmann k.) wihnuſi Jelg. Ahr-Rigâ leelâ eelâ Nr. 9, Altberg k. grahmatu-bodê Jelgawas Ahr-Rigâ leelâ eelâ Nr. 11 un pee A. Reekſtin kga, Slokas eelâ Nr. 41.
Ilgezeemâ: Modin un Waſilija Belakow kgu pahrdotawâs.
Jehſis: tirgotaja Boris Peterſon kga bodê.
Walmeerâ: E. G. Trey un dehla kgu grahmatu-bodê.
Walkâ: M. Rudolff un Paulin kk. grahmatu-bodês un E. Kikkan kgs.
Rujenê: J. Allſne kga grahmatu-bodê.
Limbaſchôs: D. Uhder kga bodê.
Laudonâ: pee grahmatu ſehſeja Karl Gruſin kga.
Jelgawâ: H. Allunan, Beſthorn un Jeger kgu grahmatu-bodês.
Bauſkâ: H. Allunan kga grahmatu-bodê.
Kuldigâ: Beſthorn kga grahmatu-bodê.
Wentſpilî: Antmann kga grahmatu-bodê.
Talſôs: H. Tow kga grahmatu-bodê un bibliotekâ un Wolontſchewſki k. grahm.-bodê.
Tukumâ: pee Nikolai Blumenthal kga.
Jaunjelgawâ: A. Schwabe kga grahmatu-bodê.
Dubultôs: Aleis kga apteeki.

Tad wehl „Mahjas Weeſi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Pirmajam numuram ees lihdſ kâ dahwana glihts ſeenas-kalendaris.

Ihpaſchneeks un iſdewejs: **Ernſt Plates.**
Atbildoſchais redaktors: **Dr. phil. Arnold Plates.**

Lui Lundmann un beedr.

Walnu eelâ Nr. 20. Telefons Nr. 265.

Krahjums no ſchejeenes politechnikas iſmekleſchanas ſtazijas analiſeteem medziniſkeem Ungarijas wihneem no Ern. Stein, Erde-Benijê pee Tokaijas, Ungarijâ un analiſeteem Kreewijas wihneem, kâ ari no ahrſemes wihneem, konjaka, ruma, araka, portera u. t. pr.

Uſ ſcho atteekoſchees leezibas raksti ir katrâ laikâ muhſu weikalâ eeſkatami.

Muhſu noliktawas atrodâs:

pee **T. Hanſchkinewitz** kga, Kalnzeema eelâ Nr. 4.
„ **Th. Drommert** kga, Marijas eelâ Nr. 59.
„ **S. M. Jeffet** kga, leelâ Aleksandra eelâ Nr. 28.
Noliktawâ, leelâ Maſkawas eelâ Nr. 39.
„ **J. Bulling** kga, wezâ Jelgawas eelâ Nr. 56.
„ **J. Bulling** kga, Akmenu eelâ Nr. 2.
„ **F. Littchen** kga, Elisabetes eelâ Nr. 10.
„ **H. Gulewsky** kga, Marijas eelâ Nr. 23.
„ **P. Goldberg** kga, Jaun-Dubultôs.
„ **J. Selting** kga, leelâ Aleksandra un Rewales eelu ſtuhri Nr. 29.
„ **F. A. Klein** kga **Jelgawâ.**
pee **J. C. Freymann** kga **Leepajâ.**
„ **A. W. Maſing** kga **Terbatâ.**
„ **Wold. Dultz** kga **Pernawâ.**
„ **Aleks. Roſenberg** kga **Felliné** (ſirma: J. J. Töpffer u. beedr.).
„ **M. Alwer** kga **Walkâ.**
„ **M. Stelling u. beedr.** kgeem **Walmeerâ.**
„ **P. Behr** kga **Jehſis.**
„ **Fritz Kampus** kga **Erina m.** pee **Rujenes.**
„ **F Baumgarten** kga **Wentſpilî.**
„ **Arnold Ore** kga **Salazê.**
„ **Robert Klein** kga **Werawâ.** 3

Sirſnigas ardeewas

radeem, draugeem un paſihſtameem, kara deenestâ eeſtahdamees un no Mangal ſalas aiſzelodami, iſſaka

Oſolinu Jahnis,
Weiſchu Franzis.

Maſkawas, Oreles, Saratowas, Roſtowas un Kurſemes miltus, raibas ſeepes 320 kap. pudâ, wihnus no pagraba, harmonikas un ſijoles leelâ iſwehlê un par lehtâm zenam pahrdod

Nr. 4 Schahłu eelâ Nr. 4,

materialu un tehrauda pretſchu pahrdotawâ, blakus Beckera drehbju bodei.

Kundſchu un jaunkundſchu palihdſibas beedriba,

Rigâ.

Dibinajotees uſ general-ſapulzes noleh-muma, no 4. nowembra 1890., beedrenem peenahkoſchâ

dalibas nauda

ir aprehkinata un iſmakſaſchana notiks **ſwehtdeen, 2. un zeturtdeen, 6. dez.,** no pulkſten 12—3 pehz puſdeenas, Nikolaja gimnaſijas (bijuſchâs gubernas) ſahlê.

Rigâ, 26. nowembrî.

Preekſchneeziba.

Madleenes dſeed. beedriba

ſwines ſwehtdeen, 9. dezembri 1890. g., Madleenes Stuhra ſahlê

atklahſchanas ſwehtkus.

I. Atklahſchanas akts ar konzertu.
II. Weeſigs wakars pee ragu muſika

Sahkums pulkſten 4 pehz puſdeenas.
Tuwakas ſinas programâs.

1 **Preekſchneeziba.**

Manâ grahmatu- un bilſchu-drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera baſnizas, ir dabujama ſchahda grahmata:

Skolas-katkiſmis,

ko pehz Mahrtina Lutera ſwehtas mahzibas ar iſſtahſtiſchanu ſarakſtijis

Wilhelms Walters,
Krimuldas mahzitajs.

Maksa 30 kap.

Ernſt Plates.

Galwenais kokwilnas (bumwilnas) deedſinu, linu un wilnas dſiju krahjums

Rigâ, Kalku eelâ Nr. 19/33, pee

„Gulbja",

netahłu no rahtuſcha.

Neatkarajotees no 4 Rigâ jaw paſtahwoſchâm manâm magaſinam, es, lai iſtartu ſawam leelam pirzeju pulkam, peedahwaju ſawu galweno **auſchamo deedſinu krahjumu pee „Gulbja".** Tâ ka magaſina preekſch 1890 91. gada apgahdata **loti leeleem pretſchu krahjumeem** no wiſteizamaka labuma, par wiſlehtakâm zenam, kâ neweenam zitam, zeru, ka manS leelais pirzeju pulks, nonahtuſchi paſchi manâ magaſinâ, pahrlecinaſees no pretſchu labuma un no wehl nebijuſchâm lehtam zenam.

Sawu pirzeju labâ es, ja wini to wehlas, galwoju par prezem un dodu ſeſchus mehneſchus laika pirkto pretſchu atmainiſchanai.

Peedahwaju wiſlabakos **Angłu kokwilnas auſchamos deedſinus** wiſâs krahſâs par wiſſemakâm zenam, it ſewiſchki **linu dſijas** iſ Jaroſlawas, Maſkawas un weetejâm fabrikam. **Jaroſlawas dſijas** ir it ſewiſchki labi pagatawotas pehz mana ihpaſcha eerahdijuma, no gareem, ſihdam lihdſigeem linu pawedeeneem un dabujami negludenâ un loti balinatâ iſſkatâ un weenigi tikai pee manis pa fabrikas zenam.

Wilnas dſijas preekſch auſchanas dabujamas wiſwiſadâs ſortês no 35 lihdſ 150 kap. mahrz., **zeſira wilnas dſijas** preekſch iſgreſnoſchanâs drahnam dabujamas **wiſâs krahſâs** par 160 kap. mahrz. Bez tam wehl peedahwaju **ſeltainus un ſudrabainus deedſinus,** tad ari **pubulainus deedſinus** wiſjaunâkâs modes krahſâs.

Wiſas **wates** ſortes, **krahſotas apſeekaru ſchnores, windes un pika drahtis** paſcha iſgatawojuma, atrodas krahjumâ un teek pahrdotas par leeluma zenam.

Bez tam wehl leelâ iſwehlê dabujami **materiali preekſch adiſchanas** un **rokdarbeem,** kâ: **wiſadi kokwilnas deegi ſekem un preekſch ehkeleſchanas, Angłu zeſira wilna** u. t. t.

!!! Luhdſu eewehrot !!!

Audekli iſ wiſadâm fabrikam, it ſewiſchki peedahwaju ſtipru un lehtu **Turku audekli** no 10 kap. un dahrgali.

Teek pahrdoti ari **ſweſneeku tihkli un wadi, striki, deegi** un ziti peederum preekſch ſwejneezibas.

Pateeſi ſmuku jaunmodes kleitu-parki,
10, 9 un 8 ol. par 1 rbl.,
beeſu welenas-parki oderei,
nekad nowalkajumu, nekad ſaplihſchanu, 8, 7 un 6 ol. par 1 rbl.,
ſtiprus beeſus parku apakſchſwahrkus,
par 100 un 110 kap. gab.,
Kultuſur audeklu apreturu kabatas lakatus
par 80 kap. duzi,
tihrwilnainus galwas-lakatus,
par 50 kap. gab.,
ſeeweeſchu kreklus no laba audekla,
par 60 kap. gab.,
labus ſtiprus dweelus,
par 1 rbl. ½ duzi
peedahwa
P. Lerchendorffs.

Pirmâ leelâ Kreewijas rihſu-ſterkelu fabrika.

Fabrikas ſihme.

Selta un ſudraba medaljas.

Sterkelu fabrikazijas ſabeedriba

J. Willms un beedr.,

Halbſtadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Cedroſchinamees zeen. publiku darit uſmanigu uſ muhſu **rihſu-ſterkeli,** kas pagatawota iſ wiſlabakeem Perſijas rihſeem. Muhſu **rihſu-ſterkele** labuma ſinâ naw ſliktaka par wiſlabakeem ahrſemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadehł mums eeſpehjams, ar katru eekſchſemes kâ ari ahrſemes fabrikatu ſazenſtees. Muhſu **rihſu-ſterkele** ir tihra no ſaehdoſchâm weelâm un ziteem peemaiſijumeem. Muhſu **rihſu-ſterkele** ir uſ wiſâm iſſtahdem Kreewijâ ar augſtakâm medaljam tikuſe apbalwota.

Muhſu **rihſu-ſterkelu noliktawa leelumâ** preekſch **Widſemes** un **Kurſemes** atrodâs pee

Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,
kolonial-pretſchu pahrdotawa,
Schahłu eelâ Nr. 2 un Melngalwju eelâ Nr. 3.

10 Sterkelu fabrikazijas ſabeedriba
J. Willms un beedr.

Manâ grahmatu un bilſchu drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera baſnizas, ir dabujama:

Widſemes wezâ un jaunâ

Laika-grahmata

uſ 1891. gadu.

Maksâ: ne-eſeeta 5 rubli 100 gab., eſeeta 10 kap. gab.

Ernſt Plates.

F. Lotto,

leelâ Jaun-eelâ Nr. 24, aiſ rahtuſcha,
apteeku pretſchu weikals,
peedahwâ par wiſlehtakâm zenam

waſelinu, balto un dſelteno, melno un bruhno,
nagu- un ahdu-ſmehri bez ſmarſchas,
maſchinu ellu, waſelin-wiſku, ſahles pret ſchurkam blaktim, un tarakaneem,
lopu-pulweri, ſchujmaſchin-ellu, tinti u. t. t. 7

500

reiſ paleelinatu redſ katru leetu zaur jaunatraſto

brihnuma-kabatas mikroſkopu,

zaur ko winſch ir nepeezeeſchams katram weikalneekam, ſkolotajam, ſtudentam; tapat wajadſigs un derigs katrâ ſaimneezibâ preekſch ehdeenu un dſehreenu iſmekleſchanas. Winam ari teek lihdſi dota lupe (paleelinaſchanas glahſe), kura ihſredſigeem pee laſiſchanas loti deriga.

Peeſuhtiſchana pret

1 rubla

eeſuhtiſchanu ſkaidrâ naudâ jeb paſtmarkâs wiſâ Kreewijâ par brihwu.

D. Klekner,
19 Wihnê, I., Paſta eelâ 20.

Manâ grahmatu- un bilſchu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera baſnizas, ir dabujama ſchahda grahmata:

Dſihws behrns aprakts.
No J. Roſalk.
Maksâ 3 kap.

Ernſt Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 23 ноября 1890 г. № 6618. Рижскій Полицеймейстеръ Васиновскій. — Drukats un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernſt Plates, Rigâ, pee Petera baſnizas.